

istikrar enstitüsü

Mali İzleme Raporu

**- 2007 Yılı Mart Ayı
Bütçe Sonuçları**

***- Yeni Açıklanan Yerel Yönetim Hesapları
Bize Neler Anlatıyor ?***

© 2007 TEPAV | ISE

Bu rapordaki tüm bilgiler kaynak gösterilmesi kaydıyla kullanılabilir.

I. 2007 Yılı Mart Ayı Sonu Sonuçları

A. Merkezi Yönetim 2007 Yılı Mart Ayı Bütçe Sonuçlarına Kısa Bakı

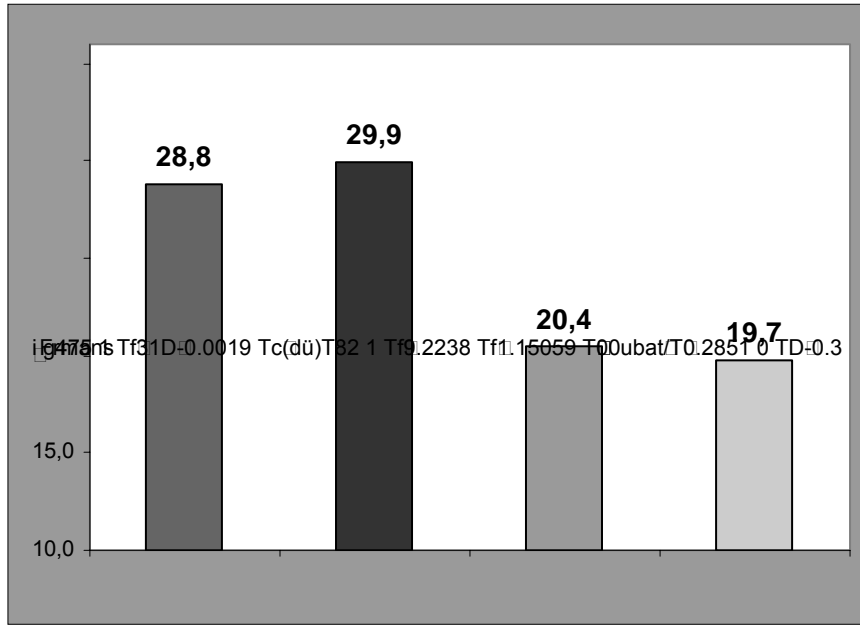
Merkezi yönetim bütçesi Mart ayı sonunda kümülatif olarak 49,4 milyar YTL harcama, 46,1 milyar YTL gelir düzeyinde gerçekleşmiştir. TELEKOM tahsilatının öne alınması nedeniyle bütçe gelirlerindeki ilave artışın etkisiyle bütçe 3,3 milyar YTL açık vermiştir. Mart ayında tahsil edilen TELEKOM hisse satış geliri düzeltmesi yapıldığında, bütçe açığı 9,2 milyar YTL düzeyinde çıkmaktadır.

Tablo 1. Merkezi Yönetim 2007 Mart Gerçekle meleri (2006 Yılı Kar ıla tırmalı)

<i>milyon YTL</i>	Oc.- Mart 2006	Oc.- Mart 2007	Değişim (%)
Harcamalar	39.375	49.442	25,6
1-Faiz Hariç Harcama	28.093	33.475	19,2
Personel Giderleri	8.940	11.192	25,2
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1.214	1.406	15,8
Mal ve Hizmet Alımları	2.639	3.461	31,2
Cari Transferler	13.139	14.857	13,1
Sermaye Giderleri	999	1.258	26,0
Sermaye Transferleri	320	438	
Borç Verme	843	863	2,4
Yedek Ödenekler	0	0	
2-Faiz Harcamaları	11.282	15.967	41,5
Gelirler	38.325	46.109	20,3
1-Genel Bütçe Gelirleri	37.788	45.433	20,2
Vergi Gelirleri	31.251	33.947	8,6
Te ebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.663	1.780	
Faizler, Paylar ve Cezalar	4.658	3.986	-14,4
Sermaye Gelirleri	95	5.882	
Alınan Ba ı ve Yardımlar	121	207	70,9
2-Özel Bütçe Gelirleri	475	615	29,3
3-Düzen. ve Denet. Kurul.Gel.	62	62	0,0
Açıklanan Bütçe Dengesi	-1.050	-3.332	-217,5
- Yerel Yönetim ve Fon Payı Ödemeleri	1.021	-5	
Düzeltilmiş Bütçe Dengesi	-2.071	-3.327	60,7
Açıklanan Faiz Dışı Denge	10.232	12.634	23,5
Düzeltilmiş Faiz Dışı Denge (Yer. Yön. Ve Fon Payları Düşülmüş)	9.211	12.639	37,2
Program Tanımlı Faiz Dışı Denge	7.646	6.218	-18,7
Program Tanımlı Düzeltilmiş Faiz Dışı Denge	6.624	6.223	-6,1

Bu dönemde, program tanımlı faiz dışı denge, düzeltilmiş rakamlar çerçevesinde, geçen yılın aynı dönemine göre % 6,1 oranında azalmıştır. Bu durum bize, izleyen grafikte de gösterildiği şekilde, aylık bazda faiz dışı fazla performansının düşme eğilimini devam ettirdiğini göstermektedir.

Grafik 1. Mart Ayı Konsolide Bütçe (2004-2005) ve Merkez Yönetim Program Tanımlı Faiz Dışı Fazla Performansı (2006-2007)

yükümlülük havuzunda tutulan kamu borçları, bir defalık özelleştirme ve benzeri gelir kayıtları gibi konuların giderek su yüzüne çıkması ve yavaş yavaş bu gerçeklerin ekonomi yorumcuları tarafından da bazen utangaç bir biçimde de olsa kabul edilmeye başlanması, en azından sevindirici bir gelişmedir (Mali İzleme Şubat 2007 Raporu)."

B. Bütçe Giderleri

Bütçe harcamaları geçen yılın aynı dönemine oranla % 25,6 oranında artarken, faiz dışı harcamaların artış oranı ise % 19,2 gibi, ortalama enflasyon ve büyümeye göre yüksek sayılabilecek bir düzeyde çıkmıştır. Geçen yıl faiz dışı bütçe harcamalarının % 21,7'si ilk üç ayda gerçekleşirken, bu yıl oran % 22 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 2. 2006-2007 Mart Ayı Sonu Kar İla tırmalı Bütçe Harcamaları

(milyon YTL)	Ocak-Mart				
	2006	2007	Artış Oranı (%)	2006 Gerç. Oranı (%)	2007 Gerç. Oranı (%)
Merkezi Yönetim Bütçe Harc. Top.	39.375	49.442	25,6	22,5	24,1
Faiz Dışı Giderler	28.093	33.475	19,2	21,7	22,0
I. Per. ve Sos. Güv. Kur. Dev. Pri. Gid.	8.940	11.192	25,2	23,7	25,6
II.Sosyal Güv. Kurum. Devlet Primi Giderleri	1.214	1.406	15,8	24,0	13,9
III. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.639	3.461	31,2	14,2	22,2
Sa lık Harcamaları	1.458	1.669	14,4	27,3	1.011,4
laç Harcamaları	195	190	-2,2		
Tedavi ve Sa lık Malzemesi Harc.	337	377	11,9		
Ye il Kart	927	1.101	18,8		
Savunma ve Güvenlik (Sa lık Harıç)	466	631	35,4	6,2	7,7
Di er Mal ve Hizmet Harcamaları	693	1.141	64,7	26,5	24,4
IV. Cari Transferler	13.139	14.857	13,1	26,5	24,4
Görev Zararları	1.653	153	-90,7	22,8	12,9
Hazine Yardımları	7.360	9.223	25,3	33,9	26,7
Sosyal Güvenlik Kurulu larına Hazine Yardımları	6.718	8.681	29,2	35,0	26,8
SGK Transfer*	6.718	8.483	26,3	36,2	26,9
Emekli Sandı ı	2.129			37,4	
Ba -Kur	1.870			43,2	
SSK	2.719			31,9	
sizlik Sigorta Fonu	0	198		0,0	26,0
Kar Amacı Gütm. Kuruluş. Yapılan Trans.	101	150	48,5	54,6	22,7
Hane Halkına Yapılan Transferler	71	218	207,6	8,9	23,5
Tarımsal Amaçlı Transferler	1.410	1.116	-20,8	29,7	21,3
Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	17	115	596,4	5,0	23,9
Sosyal Amaçlı Transferler	4	0		15,1	2,7
Yurtdışına Yapılan Transferler	58	98	69,5	9,7	15,3
Gelirden Ayrılan Paylar	2.467	3.778	53,2	17,7	22,3
V. Sermaye Giderleri	999	1.258	26,0	8,4	10,4
VI. Sermaye Transferleri	320	438		12,1	12,0
Yurtiçi Sermaye Transferi	320	437		13,0	12,8
Yurtdı ı Sermaye Transferi	0	1		0,0	0,5
VII. Borç Verme	843	863	2,4	22,5	23,4
Yurtiçi Borç Verme	818	854	4,5	23,5	24,9
Yurtdı ı Borç Verme	25	9		9,5	3,3
VIII. Yedek Ödenekler	0	0		0,0	0,0
Faiz Giderleri	11.282	15.967	41,5	24,6	30,2

Kaynak: Maliye Bakanlığı Muhasebat Gn. Md. ve kendi hesaplamalarımız

Bütçe giderleri içindeki ağırlıkları itibarıyla temel harcama kalemlerine baktığımızda; personel, mal ve hizmet alımları, Hazine yardımları ile sermaye giderleri kalemleri ortalama artış oranının üzerinde bir artış eğilimi içinde olmuştur.

Geçen aylardaki raporlarımızda özellik gösteren harcamalara ilişkin ayrıntılı değerlendirmelere yer verilmişti. Bu raporda ise, diğer mal ve hizmet alımları ile sosyal güvenlik kurumlarına yapılan Hazine yardımlarındaki artışın dikkat çekici olduğunu vurgulamak istiyoruz. Mal ve hizmet alımlarında Mart ayında öne çıkan artışı belirleyen alt kalemler başta akaryakıt ve enerji olmak üzere tüketime yönelik mal ve malzeme alımları ile yolluklar ve görev giderleri olmuştur.

Sosyal güvenlik kurumlarına yapılan transferlerdeki artış % 29,2 gibi oldukça yüksek oranda gözükmeyle birlikte, burada artış gibi gözükene rağmen, verilerin geçen yıl ile aynı baza getirilmemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu düzeltme yapıldığında artış oranı yaklaşık % 5 oranında çıkmaktadır. Geçen yıl bir defalık tedbir niteliğinde olan prim affı etkisi ile sosyal güvenlik kurumlarının dengesindeki olumlu durumun bu yıl söz konusu olmaması nedeniyle, bu kurumlara yapılan bütçe transferinin gelecek aylarda oransal olarak artması beklenmektedir.

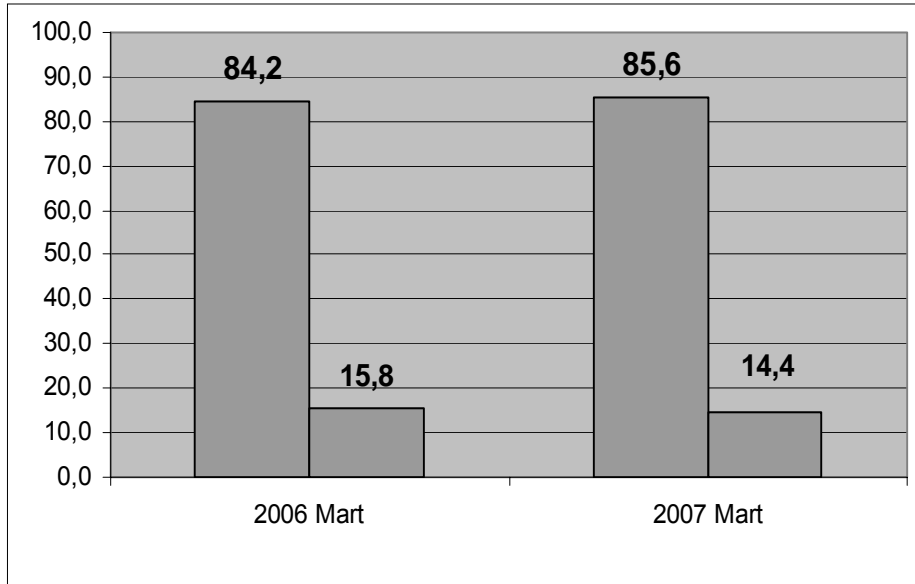
Tablo 3. Mart Ayı Sonu Merkezi Yönetim Bütçe Faiz Dışı Harcamalarının Faiz Dışı Harcamalardaki Artışa Katkısı

	Artış Oranına Katkı	(%) Dağılım
Faiz Dışı Harcamalar	19,2	100,0
Cari Harcamalar	10,9	57,1
Personel	8,0	41,9
Mal ve Hizmet Alımları	2,9	15,3
Sağlık	0,7	3,9
Cari Transferler	6,1	31,9
Sosyal Güvenlik Kurumu .Hazine Yardımları	7,0	36,5
SGK Transfer	6,3	32,8
Tarımsal Amaçlı Transferler	-1,0	-5,5
Gelirden Ayrılan Paylar	4,7	24,4
Sermaye Giderleri	1,3	7,0
Diğer	0,1	0,4

Artış oranına katkı çerçevesinde baktığımızda, bu artışın başta personel harcamaları ile sosyal güvenlik kurumlarına yapılan transferler olmak üzere esnekliğin olmadığı cari nitelikli harcamalardan kaynaklandığı görülmektedir. Faiz dışı harcamalardaki artışın yaklaşık % 80'i bu iki kalemden dönemsel olarak yaşanan artıştan kaynaklanmıştır.

Mart ayı sonunda esnekliğin olmadığı harcamaların payı % 85,6 oranında olmuştur. Geçen yılın aynı dönemine göre esnekliği olmayan harcamaların payı yaklaşık 1,5 puan artmıştır.

Grafik 2. Esnek Olan ve Olmayan Harcamaların Bütçe Harcamaları içindeki Paylarının Gelişimi (Ocak-Mart)

C. Bütçe Gelirleri

2006 yılı mali izleme raporlarında bütçe performansını olumlu etkileyen bir defalık tedbirlerin 2007 yılında aynı düzeyde gerçekleşmeyecek olmasının, 2007 yılı bütçe performansını olumsuz etkileyeceği sürekli vurgulanmıştı. Nitekim, Ocak-Şubat döneminde bütçe gelirleri toplamı geçen yılki düzeyin altında kalmıştı.

2007 yılı bütçesinde 2,1 milyar YTL düzeyinde tahsilat öngörülen TELEKOM hisse satış gelirinin, kalan tutarın peşin ödenmesi nedeniyle Mart ayında 5,8 milyar YTL düzeyinde bütçe gelirleri arasında yer alması, bütçe gelirlerini yukarıya çekmiştir.

Tablo 4. Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri (Mart Sonu)

(milyon YTL)	Mart 07	Mart 06	Artış Or. (%)
Merkezi Yönetim Gelirleri	46.109	38.325	20,3
I-Vergi Gelirleri	33.947	31.251	8,6
1. Gelir ve Kazanç Üz. Al.Vergiler	10.044	9.185	9,4
a) Gelir Vergisi	7.027	5.836	20,4
Gelir Vergisi Tevkifatı	6.313	5.054	24,9
b) Kurumlar Vergisi	3.018	3.349	-9,9
Kurumlar Geçici Vergisi	3.127	3.186	-1,8
2. Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	1.385	1.218	13,7
b) Motorlu Taıtlar Vergisi	1.369	1.204	13,7
3. Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	14.223	13.401	6,1
a) Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	3.847	3.868	-0,5
b) Özel Tüketim Vergisi	8.619	8.023	7,4
c) Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	747	592	26,1
d) Şans Oyunları Vergisi	92	91	0,2
e) Özel İletişim Vergisi	920	826	11,4
4. Uluslararası Tic. ve Mua. Al. Verg.	6.265	5.573	12,4
b) thalde Alınan Katma De er Vergisi	5.676	5.159	10,0
5. Damga Vergisi	881	734	20,0
6. Harçlar	1.136	855	32,8
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	13	285	
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.780	1.663	7,0
III-Alınan Bağışlar ve Yard. ile Özel Gel.	207	121	70,9
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	3.986	4.658	-14,4
1.Faiz Gelirleri	822	1.162	-29,2
V-Sermaye Gelirleri	5.882	95	6.063,5
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	615	475	29,3
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gel.	62	62	0,0

Mart ayında TELEKOM hisse satış gelirinin öne alınması suretiyle yapılan tahsilatın bütçenin "B" cetveline gelir kaydedilmesi:

- ┌ hem 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu'nun 10 uncu maddesinde çerçevesi çizilen özelleştirme gelirleri çerçevesinde elde edilen nakit fazlasının, Hazine'nin iç ve dış borç ödemelerinde kullanılmak üzere Hazine hesaplarına intikal ettirilmesi,
- ┌ hem de IMF GFS kapsamında özelleştirme yoluyla sağlanan gelirlerin bütçe gelirleri arasında değil finansman kaynakları içinde gösterilmesi ilkesine,

aykırı bir uygulama olarak görülmektedir.

TELEKOM hisse satış gelirinin aslında bütçe gelirleri arasında değil, bütçe finansmanında gösterilmesi gerekmektedir. Genel ilkelere aykırı olarak "Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"un 11 inci maddesine göre, bu gelirlerin bütçenin "B" cetveline gelir yazılması, bütçe dengelerinin aslında olduğunun üzerinde iyi görünmesine yol açmıştır. Bu konuda ayrıntılı değerlendirme için TEPAV Eylül 2005 tarihli "Özelleştirme Gelirlerinin Kullanımı" politika notuna bakılabilir.

Bütçe vergi gelirlerinin bir önceki yılın aynı dönemine göre enflasyon ve büyümenin altında gerçekleşmesi eğilimi Mart ayında da devam etmiştir. Geçen yılın aynı dönemine göre Mart sonunda bütçe vergi gelirleri % 8,6 oranında artmıştır. Bu durum geçen ayki raporda altını çizdiğimiz üzere, sorunun artık yapısal bir nitelik kazanmış olduğunu bize göstermektedir.

Tablo 5. 2006-2007 Mart Sonu Bütçe Vergi Gelirleri
Gerçekleşmesi ve Artı Oranına Katkısı

milyon YTL	Mart		Artış Oranı (%)	Artış Oranına Katkı (%)
	2007	2006		
Vergi Gelirleri	33.947	31.251	8,6	100,0
Gelir ve Kur.Kaz. Üz.Elde Edilen Ver.	10.044	9.185	9,4	31,9
Gelir Vergisi Tevkifatı	6.313	5.054	24,9	46,7
Kurumlar Geçici Vergisi	3.127	3.186	-1,8	-2,2
Özel Tüketim Vergisi	8.619	8.023	7,4	22,1
Kolalı Gazoz, Alkollü ç. Ve Tüt Mam.	3.121	2.675	16,7	16,6
KDV Tahsilatı	9.522	9.027	5,5	18,4
thalde Alınan Katma De er Vergisi	5.676	5.159	10,0	19,2
Dahilde Alınan Katma De er Vergisi	3.847	3.868	-0,5	-0,8
Diğer Vergiler	5.762	5.016	14,9	27,7

Dönemsel olarak vergi tahsilatındaki olumsuz gelişme kendisini özellikle Kurumlar Vergisi (KV) ve dahilde alınan KDV tahsilatında göstermektedir.

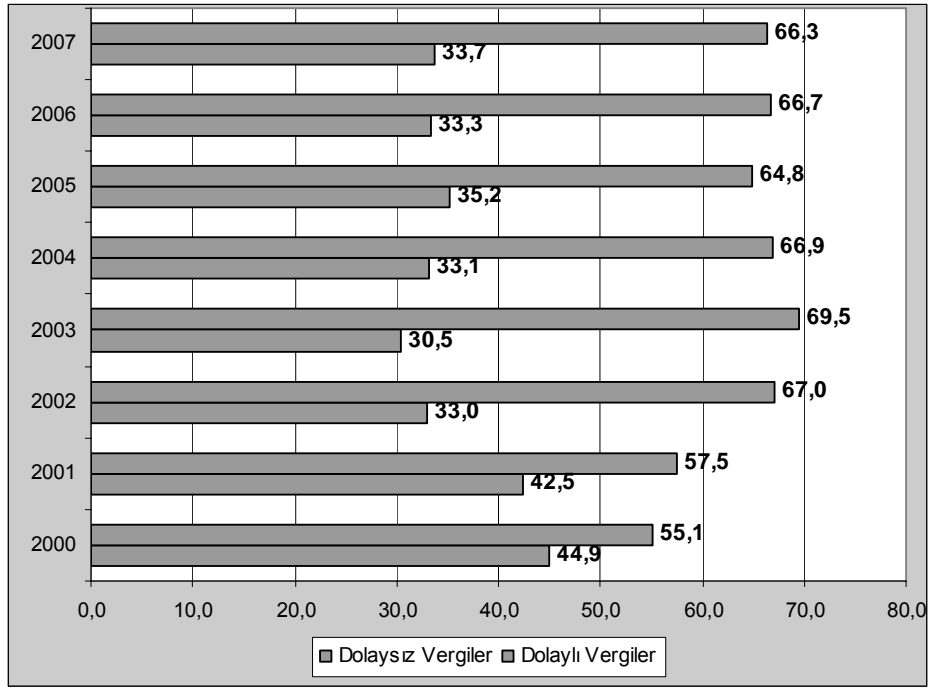
Kurumlar vergisi tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre % 9,9 oranında düşmüştür. Kurumlar vergisi oranının 10 puan indirilmesi beklendiği şekilde vergi tahsilatında beklenen artışı sağlamamış, aksine kurumlar vergisi tahsilatı bu dönemde düşmüştür.

Dahilde alınan KDV tahsilatı da geçen yıl tahsilatının altında çıkmıştır. Bu performansta dahilde alınan KDV tahakkukunun geçen yıla göre artış oranının % 8,5 oranında gerçekleşmesi yanında, ihracatta KDV iadesi ile diğer KDV iadeleri toplamları ile bir sonraki aya ertelenen vergi tahsilatı etkisi belirleyici olmuştur.

İthalde alınan KDV tahsilatı ile gelir vergisi stopajındaki artışlar vergilerin bu dönemde daha düşük oranlarda çıkmasının önüne geçmiştir. Vergi tahsilatındaki % 8,6 oranındaki artışın % 72'si bu iki kalemden kaynaklanmıştır.

Genel bütçe vergi tahsilatı içinde, dolaysız vergilerin toplam vergi tahsilatı içindeki payı KDV tahsilatındaki düşmenin de etkisiyle, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,4 puan artarak % 33,7 oranında çıkmıştır.

Grafik 3. 2000-2007 Mart Genel Bütçe Gelirleri Tahsilatının Dolaylı ve Dolaysız Vergi Paylarının Gelişimi

II. Bütçe Finansmanı ve Borç Stokundaki Gelişmeler

Hazine nakit dengesi esas olarak Hazinesinin finanse ettiği nakit hareketlerini gösteren en önemli finansman tablolarından birisidir. Hazine devletin mali yönden tüzel kişiliğini temsil sıfatı ile Genel Yönetim, Merkezi Yönetim kuruluşlarının harcama ihtiyaçlarının karşılandığı ve bu kurum ve kuruluşların elde ettiği gelirlerin çok önemli bir bölümünün toplandığı kurumdur. Dolayısı ile daha erken yayınlanan Hazine nakit dengesi bütçe dengesinin bir öncü göstergesi olarak devletin mali performansının ve finansman hareketlerinin izlenmesinde çok faydalı ipuçları sunduğu gibi bütçe hesaplarının saydamlığı konusunda da fikir edinmemizi sağlar. Bütçede bir şekilde yer almayan nakit hareketleri hakkında Hazine nakit tablolarını izlemek sureti ile fikir edinilmesi mümkündür. Zira Hazine nakit dengesi bütçe dışı faaliyetlerin de hazinece nakden finanse edildiği bir özellik taşır.

Bu açıdan Tablo 6 'ye bakıldığında, Mart sonu itibari ile Hazine nakit dengesinin 9,5 milyar YTL civarında açık verdiğini görmekteyiz.

Tablo 6. Hazine Nakit Dengesi (Ocak-Mart)

(milyon YTL)	Ocak*	Şubat*	Mart*	Toplam*
GELİRLER	13.956	11.365	14.259	39.580
GİDERLER	17.524	15.894	15.696	49.113
Faiz Dışı Giderler	10.748	10.772	11.751	33.271
Faiz Ödemeleri	6.776	5.121	3.945	15.842
FAİZ DIŞI DENGE	3.208	593	2.509	6.310
NAKİT DENGESİ	-3.567	-4.529	-1.436	-9.533
				0
FİNANSMAN	3.567	4.529	1.436	9.533
BORÇLANMA (NET)	6.228	6.851	268	13.348
DIŞ BORÇLANMA NET	905	590	-403	1.092
Kullanım	1.811	3.472	145	5.427
Ödeme	906	2.882	548	4.336
İÇ BORÇLANMA NET	5.323	6.261	671	12.256
Kullanım	15.789	8.188	12.427	36.404
Ödeme	10.465	1.927	11.755	24.148
ÖZELLEŞTİRME GELİRİ	0	0	5.984	5.984
TMSF'DEN AKTARIMLAR	0	0	11	11
DEVİRLİ-GARANTİLİ BORÇ				
GERİ DÖNÜŞÜMLERİ	32	82	92	206
BORÇ VERME	0	1	2	3
BANKA KULLANIMI NET	2.692	2.405	4.921	10.019

* Geçici

Buna karşılık Tablo 7 ye bakıldığında Genel Bütçe ve Merkezi Yönetim Bütçesinin açıklarının aynı dönemde 3,5 ve 3,3 milyar YTL olduğunu, bütçe emanet ve avanslarındaki hareketlerin ödeme yönünde işlediğini ve bu iki bütçenin nakit açığının 5,7 milyar YTL'ye ulaştığı gözlemlenmektedir. Halbuki Hazine'ye göre bu dönemde nakit açığı 9,5 milyar YTL olmuştur. Bu kalemler arasında bu denli büyük bir fark olması büyük ölçüde Hazinesinin Telekom özelleştirmesinden elde ettiği nakit geliri doğru bir yaklaşımla bütçe geliri olarak nitelendirmeyip finansman kalemi olarak göstermesi buna karşılık Maliye Bakanlığının aynı geliri Bütçe geliri içinde göstererek hem bütçe açığını hem de ona bağlı olarak emanet ve avans hareketleri sonrası ortaya çıkan nakit açıklarını olduğundan küçük göstermesine yol açmaktadır.

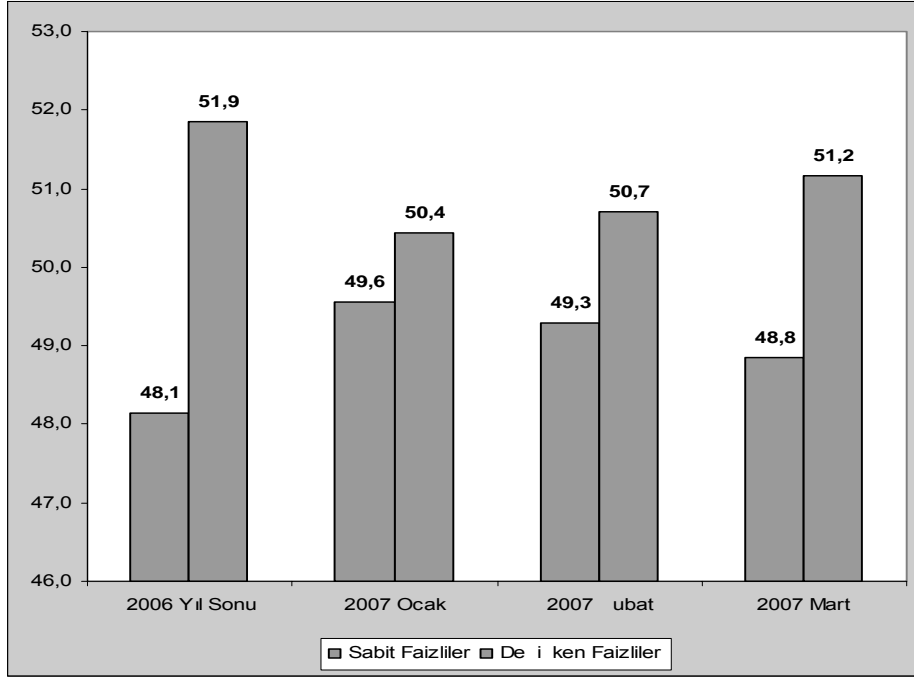
Tablo 7. Genel Bütçe Dengesi ve Merkezi Bütçe Dengesi Kar İla tırmalı Tablosu (Mart)

Genel Bütçe Dengesi		Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi	
(milyon YTL)	Mart Sonu	(milyon YTL)	Mart Sonu
Bütçe Dengesi	-3.515	Bütçe Dengesi	-3.332
Emanetler	-1.669	Emanetler	-1.825
Avanslar	-575	Avanslar	-496
Nakit Dengesi	-5.759	Nakit Dengesi	-5.653
Finansman	5.759	Finansman	5.653
Toplam Net Borçlanma	14.216	Toplam Net Borçlanma	14.216
Özelle tirme Geliri	0	Özelle tirme Geliri	0
Kasa ve Di er Kalemler Artı ı	8.681	Kasa ve Di er Kalemler Artı ı	-8.786

Mart ayı sonu itibariyle Hazine'nin finanse ettiği 9,5 milyar YTL'lik nakit açığı net borçlanma ve özelleştirme (Telekom) geliri ile sağlanmıştır. Bu iki kalemden sağlanan gelişmeler ile Hazine nakit açığının bir katı kadar fazla finansman imkanı elde edilmiş ve yıl başından bu yana kasasına giren nakit 10 milyar YTL'ye yaklaşmıştır. Bunun önümüzdeki aylarda borç geri ödemeleri için önemli bir rezerv olması dikkat çekmektedir.

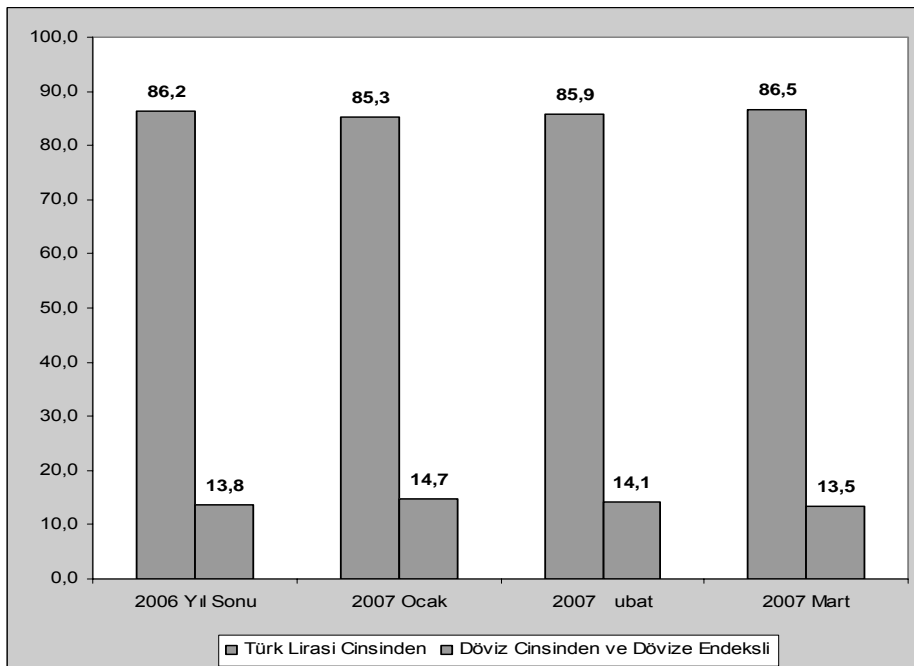
Bu gelişmeler ve ilk üç aylık borç stoku hareketleri sonucunda iç borç stokunun Mart sonu itibari ile fazi kompozisyonunda değişken faizli borçların payında az da olsa bir artış gerçekleşmiştir.

Grafik 4. Merkezi Yönetim ç Borç Stoku Faiz Yapısı

Stokun parasal kompozisyonunda ise YTL cinsinden kağıtlar lehine ufak da olsa bir artış meydana gelmiştir. Borçlanmanın vadesinde nisbi bir azalma gözlemlenmekle beraber geçen yıldan bu yana borçlanma faizlerinde gözlemlenen katılığın devam ettiği dikkatlerden kaçmamaktadır.

Grafik 5. Merkezi Yönetim ç Borç Stoku YTL-Döviz Yapısı

III. Yeni Açıklanan Yerel Yönetim Hesapları Bize Neler Anlatıyor ?

Son üç yıldan bu yana uygulanmakta olan Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun şimdiye kadar fazla dikkati çekmeyen önemli bir maddesi de (53 üncü madde) "Kamu İdarelerine ait mali istatistiklerin üçer aylık dönemler itibariyle Maliye Bakanlığı'nca derlenerek yayınlanacağını" hüküm altına almaktadır. Bunun anlamı, devleti oluşturan tüm kurumların (merkezi yönetim, yerel yönetimler ve sosyal güvenlik kuruluşları) hesaplarının bir bütün olarak kamuoyuna açıklanmasıdır.

Şimdiye kadar bütçe denilince daha çok akla merkezi yönetimi oluşturan kuruluşların bütçesi ve onların faiz dışı fazlası gelmekteydi. Bunda da, diğer nedenlerin yanısıra merkezi yönetim kuruluşlarının hesaplarının eskiden beri daha sistematik bir biçimde devlet muhasebesi yolu ile kayıt altına alınmasının rolü bulunmaktaydı. Eskiden adına Konsolide Bütçe, şimdi ise kapsam değişiklikleri sonrası Merkezi Yönetim Bütçesi dediğimiz bu büyüklüğe ait veriler aylık olarak halen Maliye Bakanlığı'nca yayınlanmaktadır.

Buna karşılık Kamu Sektörü Borçlanma Gereği'ni oluşturan Yerel Yönetimler, Sosyal Güvenlik Kuruluşları, Bütçe Dışı Fonlar, Döner Sermayeli İşletmeler ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin hesapları ise ancak yıllık bazda yayınlanmaktadır. Bunda ise, şimdiye kadar bu kurumların muhasebe sistemlerinin standart olmaması, özellikle yerel yönetimlerin sayıca çok olmasının getirdiği daha kısa aralıklarla veri toplama sıkıntısı, kamu hesaplarının kompüterize bir sistemle tek elden takibinde karşılaşılan güçlükler gibi teknik ve yapısal imkansızlıklar da rol oynamakta idi.

Öte yandan bu sayılan eksikliklere uygulamada bulunan çözüm yolu ise, merkezi yönetim bütçesinin Maliye Bakanlığı'nca devlet muhasebe sisteminden derlenip takip edilmesine karşın, diğer kurumlarının hesaplarının ise yıllık olarak Devlet Planlama Teşkilatı tarafından bir şekilde temin edilip Kamu Sektörü Borçlanma Gereği hesaplanmasına dahil edilmesi şeklinde kendisini göstermekteydi. Örneğin DPT her yıl anket yolu ile yerel yönetimlere ait gelir ve gider rakamlarını temin ederek bunları Maliye Bakanlığının bütçe verileri, Hazine ve DPT'nin ortak oluşturduğu KİT'lerin Yıllık Yatırım ve Finansman Programlarının verileri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarının verileri ile birleştirip (konsolide edip), KSBG'yi ancak yıllık olarak hesaplamaktaydı. Bu hesaplamalar da ait oldukları yıl için oldukça gecikmeli bir biçimde çıkarılıp daha çok DPT'nin yıllık program kitapçığında kamuyuna açıklanmaktaydı.

Sonuç olarak kamu sektörünün hesapları merkezi yönetim için aylık, diğer kurumlar için ise gecikmeli ve yıllık olarak hesaplanmakta, ancak hesap ve konsolidasyon tekniği açıklanmadan kamuoyunun bilgisine sunulmaktaydı. Bunun sonucunda ise, kamuoyu ve kullanıcılar bu bilgilerden zamanında ve tutarlı bir biçimde haberdar edilmemekte, bu da devletin mali pozisyonunun bütünlük içinde ve özellikle yıl içinde düzenli aralıklarla izlenip değerlendirilmesini olumsuz bir biçimde etkilemekteydi. Diğer taraftan DPT'nin Yıllık Programları

toplanıp yayınlanması zorunluluğunu ortaya çıkarmıştı. Buradaki sorun ise özellikle sayıları 3200 'ü aşan yerel yönetimlerin muhasebe standartlarının tam oturmadığı bir ortamda bu kurumlardan dönemsel veri toplanamamasında yatıyordu. Aynı sorun KİT'ler için de sözkonusu idi. Sosyal Güvenlik Kuruluşlarından ise bir şekilde daha kısa dönemler için veri temini mümkün olabiliyordu.

Bu noktadan hareketle IMF ile yapılan düzenlemelerde yerel yönetimlerin hesapları dışta tutularak sadece merkezi yönetim kuruluşlarının, KİT'lerin önemli sayılanlarının ve Sosyal Güvenlik Kuruluşlarının verilerinin üçer aylık takibinden türetilen ve meşhur % 6,5 luk faiz dışı fazla hesabına esas teşkil eden bir takip sistemine geçildi. Buradaki mantık, DPT tarafından anket yolu ile izlenen yerel yönetim hesapların önemli bir bölümünün esas olarak merkezi yönetimden yerele aktarılan paylardan oluştuğu, dolayısı ile merkezi yönetim hesapları kontrol edilirse kamu sektörü borçlanma gereğinin yerel yönetimler açısından da daha gerçekçi bir biçimde izleneceği şeklinde açıklanabilir. Nitekim, faiz dışı fazlada diğer kurumların harcamalarından kaynaklanan dengesizliklerin, hesapları en kolay izlenebilen dolayısı ile kontrol edilebilir nitelik taşıyan merkezi yönetim harcamalarının kısılarak dengelenmeye çalışılması da bu anlayışın bir uzantısıdır.

DPT tarafından yıllık olarak yapılan anket ise, başta büyükşehir belediyeleri olmak üzere belli bir nüfusun üzerindeki belediyeleri, il özel idarelerini ve belediye bağlı idareleri olarak tanımlanabilecek su ve kanalizasyon idareleri, otobüs idareleri gibi kurumları içermekte ve DPT yetkililerinin ifadesine göre bütün yerel yönetimlerin hesaplarının % 90'ına yakınına kapsamaktadır. Buradan hareketle geri kalan % 10 ise çeşitli istatistiki yöntemler kullanılmak suretiyle nüfus grupları itibarıyla % 100'e tamamlanmaktadır.

Ancak özellikle 2006 yılından başlamak üzere yerel yönetimlere verilen yeni yetkiler nedeni ile, bu kesimin kamu dengeleri üzerinde, özellikle harcama ağırlıklı olarak ne gibi bir etki yaptığı, yerel yönetim yatırım harcamalarının merkezi yönetim yatırım harcamalarına yaklaşması ve hatta geçmesi ile daha da dikkati çeken bir hale gelmiştir. Bunun bir sonucu olarak, yerel yönetim gelir gider dengesinin ve harcamalarının daha yakından izlenmesi ihtiyacı gündeme gelmiştir. Nitekim 5018 sayılı Kanun ile getirilen ve uzun zaman yasal zorunluluğa rağmen hayata geçirilemeyen fakat IMF'ye verilen niyet mektuplarında da yerel yönetim hesaplarının üçer aylık dönemlerle raporlanacağı şeklinde verilen sözlerin de bu kaygıdan kaynaklandığını söylemek yanlış olmayacaktır.¹

Sonuç olarak bu gelişmelerin de etkisi ile Maliye Bakanlığı Nisan ayı içinde yerel yönetimlere ait gelir gider ve ayrıntılı mali tabloların yayınlanmaya başladığını duyurmuştur.²

Herşeyden önce Mali İzleme raporlarında merkezi yönetim hesapları açısından mali saydamlık dışı uygulamaları konusunda sıkça eleştiri konusu yaptığımız Maliye Bakanlığı'nın, yerel yönetimlerin hesapları konusunda yaptığı bu çalışma ve raporlamayı bir başlangıç olarak olumlu karşıladığımızı belirtmek istiyoruz.

Bu noktadan hareketle Maliye Bakanlığı'nca yayınlanan verilerin muhasebe verisine yani işlem bazına dayanması, analitik bütçe kod sistemi ve tek düzen hesap planı standartları çerçevesinde belli ölçülerde homojen bir özellik taşıması, kendi içinde belli bir konsolidasyon ve çift saymayı önleme çabası içermesi

¹ Örneğin en son verilen niyet mektuplarında Mart 2007 sonuna kadar yerel yönetim hesaplarının açıklanacağına dair söz verilmiş bulunmaktadır.

² Yayınlanan veriler hakkında ayrıntılı bilgi için <http://www.muhasebat.gov.tr/mahalli/mah/mah1.php> linkine bakılabilir.

nedenleri ile de, bazı eksikliklerine rağmen, nisbeten güvenilir bir veri bazı sağladığını söyleyebiliriz.

Bu noktada ilk akla gelen sorulardan birisi, Maliye Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı'nın ürettiği yerel yönetim verilerinin birbiri ile karşılaştırılmasından ne gibi sonuçlar çıkarılabileceğidir. Bunun için Bakanlıkça hazırlanan bu veriler ile, aynı dönem için Devlet Planlama Teşkilatı'nın anket yolu ile hazırladığı ve KSBG'ne ilave ettiği yerel yönetim hesapları verilerini karşılaştırarak, iki kurum hesabı arasında herhangi bir fark olup olmadığına bakmak için aşağıdaki tabloyu hazırladık.

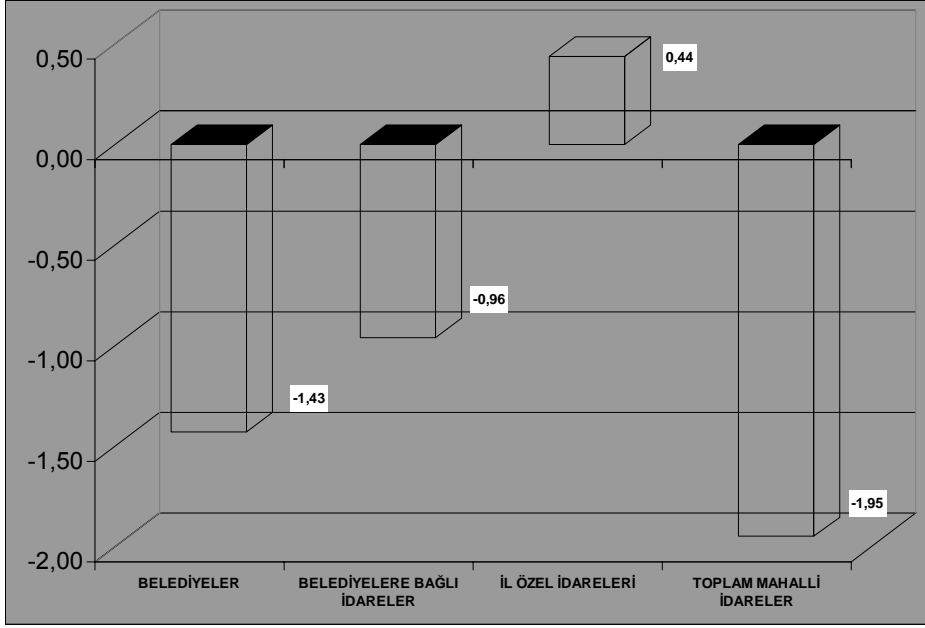
Tablo 8. Yerel Yönetimler Konsolide Edilmi Bütçe Gelir ve Giderleri (2006)

(milyon YTL)					GSYİH'ya Oranları		
	Maliye	DPT	Fark	% Sapma	Maliye	DPT	Fark
Bütçe Giderleri	33.530	23.621	9.909	42,0	5,8	4,1	1,7
Cari Giderler	18.406	12.625	5.781	45,8	3,2	2,2	1,0
Personel Giderleri	7.285				1,3		
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1.005				0,2		
Mal ve Hizmet Alımları	10.116				1,8	0,0	0,0
Yatırımlar	12.290	10.828	1.462	13,5	2,1	1,9	0,3
Sermaye Giderleri	12.290	10.803	1.487	13,8	2,1	1,9	0,3
Stok Değişimi		25				0,0	
Transferler	2.834	168	2.666	1.586,9	0,5	0,0	0,5
Cari Transferler	1.378	375	1.003	267,4	0,2	0,1	0,2
Sermaye Transferleri	426	-1.222	1.648	-134,8	0,1	-0,2	0,3
Borç Verme	357				0,1		
Faiz Giderleri	674				0,1		
Kamulaştırma ve Sabit Değer Artışı		1.015				0,2	
Bütçe Gelirleri	32.172	24.066	8.106	33,7	5,6	4,2	1,4
Vergi Gelirleri *	15.273	14.611	662	4,5	2,7	2,5	0,1
Vergi Dışı Gelirler	10.180	4.446	5.734	129,0	1,8	0,8	1,0
Sermaye Gelirleri	1.991	5.009	-3.018	-60,3	0,3	0,9	-0,5
Alınan Başı ve Yardımlar	4.370				0,8		
Alacaklardan Tahsilatlar	358				0,1		
Bütçe Dengesi	-1.358	445	-1.803	-405,3	-0,2	0,1	-0,3

Kaynak: Maliye Bakanlığı ve DPT verilerinden kendi hesaplamalarımız

Bu tablonun incelenmesinde ilk dikkati çeken noktalardan bir tanesi, Maliye Bakanlığı verilerindeki gider rakamlarının DPT verilerindeki gider rakamlarından % 42 daha büyük olması, gelirden ise bu farkın % 33,7 ye ulaşmasıdır. Dolayısıyla iki kurumun harcama ve gelir verilerinde aynı döneme ait olarak çok ciddi farklar vardır. Her ne kadar DPT verilerinin 2006 yılı için gerçekleşme tahmini olması söz konusu ise de, aradaki farkın bu denli yüksek olması akla bazı soru işaretleri getirmektedir. DPT

Grafik 7. Yerel Yönetimlerin Net Mali Değer/GSMH Oranı (2006)

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Md. (Nisan 2007)

Belediyelerin net mali değerindeki olumsuz yapının % 60'a yakını büyükşehir belediyelerinden kaynaklanmaktadır. Büyükşehir belediyelerine bağlı idareler ve il özel idareleri eklenip toplam yerel yönetimler açısından bakıldığında, net mali değerdeki negatif görünümün % 90'nın büyükşehir belediyelerinden (bağlı idareler dahil) kaynaklandığı görülmektedir.

[Kısa Vadeli Mali Yükümlülüklerinin yarısından fazlasının diğer kamu idarelerine taktıkları borçlar ve nakit yokluğundan ödeyemeyip emanete aldıkları borçlardan oluştuğu görülmektedir.

Tablo 9. Yerel Yönetimlerin Kısa Vadeli Mali Yükümlülükleri (YTL, 2006)

300	BANKA KREDLER	727.011.583
303	KAMU DARELERNE MAL BORÇLAR	4.389.891.000
309	KISA VADELİ DİĞER ÇİMAL BORÇLAR	23.991.473
310	CAR YILDA ÖDENECEK DİĞER MAL BORÇLAR	167.348.307
320	BÜTÇE EMANETLER	4.261.056.825
322	BÜTÇELE TİRLERLECEK BORÇLAR	1.028.109.860
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	410.269.909
333	EMANETLER	1.058.052.010
340	ALINAN SPARAVANSLARI	2.969.239
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	258.370
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	816.886.100
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLER	1.164.726.214
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU DARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLLER	197.979.416
363	KAMU DARELER PAYLARI	581.422.183
368	VADESİ GEÇMİŞ ERTELENMİŞ VEYA TAK. VERGİ VE DİĞER YÜK.	1.400.096.081
372	KIDEM TAZMİNATI KARILILIKLARI	28.721.260
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARILILIKLARI	22.877.537
380	GELECEK AYLARA AIT GELİRLER	117.184.514
381	GİDER TAHAKKUKLARI	121.265.453
397	SAYIM FAZLALARI	56.671
399	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	10.369
	KISA VADELİ MALİ YÜKÜMLÜLÜKLER TOPLAMI	16.520.184.373

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Md. (Nisan 2007)

Toplam yükümlülüklerin % 46'sı uzun vadeli yükümlülüklerden oluşmaktadır. Uzun vadeli mali yükümlülüklerinin içinde ise, yine başta Hazine olmak üzere Kamu İdarelerine olan borçları ile Banka kredileri ve dış borçlar, toplam yükümlülüğün % 90'ının üzerindedir.

Tablo 9. Yerel Yönetimlerin Uzun Vadeli Mali Yükümlülükleri (YTL, 2006)

400	BANKA KREDLER	3.179.022.240
403	KAMU DARELERNE MAL BORÇLAR	7.633.508.000
409	UZUN VADELİ DİĞER ÇİMAL BORÇLAR	567.461.936
410	DİĞER MAL BORÇLAR	2.131.084.821
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	68.562.990
438	KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAK. BORÇLAR	339.754.795
440	ALINAN SPARAVANSLARI	27.782.653
449	ALINAN DİĞER AVANSLAR	49.605.433
472	KIDEM TAZMİNATI KARILILIKLARI	185.313.097
479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARILILIKLARI	8.694.168
480	GELECEK YILLARA AIT GELİRLER	5.631.025
481	GİDER TAHAKKUKLARI	160.645.685
	UZUN VADELİ MALİ YÜKÜMLÜLÜKLER TOPLAMI	14.357.066.842

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Md. (Nisan 2007)

Özetle yerel yönetim birimlerinin hem bütçe dengesi hem de stok yükümlülükler açısından ciddi bir mali darboğaz içinde

bulduklarını ve bunun ilerisi için sorun yaratabileceğini söylemek mümkün bulunmaktadır. Gelecek ayki raporumuzda yerel yönetimlerin harcama ve gelir yapılarının ayrıntılı bir değerlendirmesi, iller bazında bütçe gelir ve harcama gerçekleşmeleri ile birlikte ele alınacaktır.

EKLER

Ek Tablo 1. 2007 Merkezi Yönetim Bütçe Ödenek ve Giderleri
(Mart Sonu)

	2007 Bütçe				2007 Bütçe (%)	Harcamaların	
	Ocak	Şubat	Mart	Toplam		Gerçekleşme (%)	Dağılımı (%)
Giderler	18.487.861	15.313.502	15.640.534	49.441.897	204.988.546	24,12	100,00
Faiz Hariç Giderler	11.467.005	10.346.573	11.661.529	33.475.107	152.042.522	22,02	67,71
I. Personel Giderleri	4.360.556	3.427.153	3.404.677	11.192.386	43.669.799	25,63	22,64
Memur	3.925.760	2.976.650	2.922.321	9.824.731	36.781.520	26,71	19,87
ç	168.680	202.797	196.696	568.173	3.558.224	15,97	1,15
Di er	266.116	247.706	285.660	799.482	3.330.055	24,01	1,62
II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi	546.960	429.219	429.403	1.405.582	10.101.779	13,91	2,84
Memur	503.597	358.011	356.270	1.217.878	7.382.093	16,50	2,46
ç	18.159	38.575	37.491	94.225	630.273	14,95	0,19
Di er	25.204	32.633	35.642	93.479	2.089.413	4,47	0,19

Ek Tablo 2. Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri Kar ıla tırmalı 2006-2007 (Mart Sonu)

	2006				2007				Artış Oranı		
	Mart	Toplam	Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı	Mart	Toplam	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme Oranı	Mart	Toplam	
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	12.460.017	39.374.912	175.303.995	22,46	15.640.534	49.441.897	204.988.546	24,12	25,53	25,57	
Faiz Hariç Bütçe Giderleri	10.202.126	28.092.924	129.358.763	21,72	11.661.529	33.475.107	152.042.522	22,02	14,30	19,16	
Personel Giderleri	2.748.564	8.939.794	37.732.718	23,69	3.404.677	11.192.386	43.669.799	25,63	23,87	25,20	
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Gideri	370.734	1.214.282	5.067.252	23,96	429.403	1.405.582	10.101.779	13,91	15,83	15,75	
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.250.622	2.638.615	18.646.449	14,15	1.396.979	3.461.013	15.587.406	22,20	11,70	31,17	
Savunma-Güvenlik	305.010	465.795	7.493.047	6,22	377.556	630.536	8.165.600	7,72	23,78	35,37	
Sa lık Giderleri	571.763	1.458.469	5.344.560	27,29	447.603	1.668.785	165.000	1.011,38	-21,72	14,42	
Genel Tedavi ve Sa lık Malzemesi Giderleri	97.473	336.775	1.629.800		139.550	377.002	65.848				
Genel laç Giderleri	61.925	194.730	804.149		82.556	190.417	99.152				
Ye il Kart Sa lık Hizmetleri	412.365	926.964	2.910.611		225.497	1.101.366	0				
Devlet Borçları Genel Giderleri	3.984	21.254	85.360	24,90	5.331	20.423	115.000	17,76	33,81	-3,91	
Di er Mal ve Hizmet Alım Giderleri	369.865	693.097	5.723.482	12,11	566.489	1.141.269	7.141.806	15,98	53,16	64,66	
Cari Transferler	4.989.113	13.139.245	49.603.306	26,49	5.415.417	14.857.044	60.862.989	24,41	8,54	13,07	
Görev Zararları	938.262	1.652.534	7.242.239	22,82	55.063	153.205	1.187.853	12,90	-94,13	-90,73	
K T Görev Zararları	86.391	227.283	710.760	31,98	10.000	50.000	660.000	7,58	-88,42	-78,00	
T.C. Emekli Sandı ı Genel Müdürlü ü'ne	840.000	1.390.051	4.975.265	27,94	0	0	0		-100,00	-100,00	
Hazine Yardımları	2.486.976	7.359.936	21.739.476	33,86	3.422.120	9.222.710	34.538.020	26,70	37,60	25,31	
Sosyal Güvenlik Kurulu larına Hazine Yardımları	2.202.000	6.718.000	19.201.062	34,99	3.195.704	8.680.501	32.349.000	26,83	45,13	29,21	
SGK Transfer*	2.202.000	6.718.000	18.543.000	36,23	3.125.000	8.483.001	31.589.000	26,85			
Emekli Sandı ı	560.000	2.129.000	5.687.000	37,44	0	0	0		-100,00	-100,00	
Ba -Kur	720.000	1.870.000	4.330.000	43,19	0	0	0		-100,00	-100,00	
SSK	922.000	2.719.000	8.526.000	31,89	0	0	0		-100,00	-100,00	
sizlik Sigorta Fonu	0	0	658.062	0,00	70.704	197.500	760.000	25,99			
Mahalli darelere Hazine Yardımları	147.767	363.552	1.509.032	24,09	166.211	410.792	1.471.493	27,92	12,48	12,99	
Di er Hazine Yardımları	137.209	278.384	1.029.382	27,04	60.205	131.417	717.527	18,32	-56,12	-52,79	
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Tran	5.777	101.121	185.088	54,63	20.332	150.203	662.338	22,68	251,95	48,54	
Hane Halkına Yapılan Transferler	53.096	70.938	798.013	8,89	134.892	218.222	929.541	23,48	154,05	207,62	
Tarımsal Amaçlı Transferler	65.000	1.410.000	4.746.722	29,70	260.110	1.116.263	5.250.000	21,26		-20,83	
Hane Halkına Yapılan Diğer Transferler	10.830	16.554	329.023	5,03	106.515	115.280	482.081	23,91		596,39	
Sosyal Amaçlı Transferler	2.449	4.060	26.970	15,05	2.296	5.827	219.059	2,66		43,52	
Yurtdışına Yapılan Transferler	38.488	57.580	592.200	9,72	38.265	97.617	636.524	15,34			
Gelirden Ayrılan Paylar	1.388.235	2.466.522	13.943.575	17,69	1.375.824	3.777.717	16.957.573	22,28			
Mahalli dare Payları	1.026.874	1.903.074	10.906.193	17,45	1.016.825	2.950.969	13.632.573	21,65			
Fonlara Verilen Paylar	312.382	476.295	2.466.903	19,31	319.744	709.297	2.990.000	23,72			
Di er Paylar	48.979	87.153	570.479	15,28	39.255	117.451	335.000	35,06			
Sermaye Giderleri	352.139	998.566	11.934.206	8,37	628.454	1.258.121	12.103.930	10,39	78,47	25,99	
Sermaye Transferleri	318.911	319.911	2.637.056	12,13	53.158	438.146	3.647.400	12,01			
Yurtiçi Sermaye Transferleri	318.911	319.911	2.458.547	13,01	51.918	436.906	3.421.134	12,77			
Yurtdışı Sermaye Transferleri	0	0	178.509	0,00	1.240	1.240	226.266	0,55			
Borç Verme	172.043	842.511	3.737.776	22,54	333.441	862.815	3.694.600	23,35	93,81	2,41	
Yurtiçi Borç Verme	147.043	817.511	3.474.276	23,53	333.440	853.959	3.429.600	24,90			
Yurtdışı Borç Verme	25.000	25.000	263.500	9,49	1	8.856	265.000	3,34			
Yedek Ödenekler	0	0	0		0	0	2.374.619	0,00			
Faiz Giderleri	2.257.891	11.281.988	45.945.232	24,56	3.979.005	15.966.790	52.946.024	30,16	76,23	41,52	

Ek Tablo 3. Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri Karşılaştırmalı 2006-2007
(Mart Sonu)

	2007 Mart	2006 Mart	Artış (%)	2007 Bütçede Ön Görülen	2006 Yılısonu	2007 Bütçeye Göre Gerçekleşen (%)	2006 Yılısonuna Göre Gerçekleşen (%)
Merkezi Yönetim Gelirleri	46.109.441	38.325.223	20,31	188.158.954	171.309.331	24,51	22,37
I-Vergi Gelirleri	33.947.374	31.251.069	8,63	158.152.898	137.474.325	21,46	22,73
Gelir, Kar ve Sermaye Kazanç. Üz. Al. Ver.	10.044.397	9.184.771	9,36	45.342.460	40.140.754	22,15	22,88
Gelir Vergisi	7.026.668	5.836.201	20,40	33.417.674	28.983.049	21,03	20,14
Beyana Dayanan Gelir Vergisi	311.624	374.718	-16,84		1.482.697		25,27
Basit Usulde Gelir Vergisi	94.853	79.867	18,76		166.490		47,97
Gelir Vergisi Tevkifatı	6.312.716	5.054.429	24,89		26.348.394		19,18
Gelir Geçici Vergisi	307.475	327.187	-6,02		985.468		33,20
Kurumlar Vergisi	3.017.729	3.348.570	-9,88	11.924.786	11.157.705	25,31	30,01
Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi	1.871	118.455	-98,42		523.637		22,62
Kurumlar Vergisi Tevkifatı	-111.113	44.223	-351,26		214.616		20,61
Kurumlar Geçici Vergisi	3.126.971	3.185.892	-1,85		10.419.452		30,58
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	1.385.070	1.218.061	13,71	3.639.729	3.117.184	38,05	39,08
Veraset ve Miras Vergisi	16.291	14.247	14,35	135.468	119.079	12,03	11,96
Motorlu Taahhüt Vergisi	1.368.779	1.203.814	13,70	3.504.261	2.998.105	39,06	40,15
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	14.223.464	13.400.732	6,14	68.828.147	59.419.991	20,67	22,55
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	3.846.559	3.867.687	-0,55	20.200.498	15.923.069	19,04	24,29
Özel Tüketim Vergisi	8.618.540	8.023.402	7,42	41.070.466	36.926.175	20,98	21,73
Petrol ve Derivat Ürünlerine İlişkin ÖTV	4.575.239	4.291.683	6,61		20.550.743		20,88
Motorlu Taahhüt Araçlarına İlişkin ÖTV	700.167	871.817	-19,69		4.138.481		21,07
Kolalı Gazoz, Alkollü İçecek ve Tütün Mam.	3.121.009	2.674.649	16,69		11.262.044		23,75
Dayanımlı Tüketim ve Diğer Mallara İlişkin ÖTV	222.125	185.253	19,90		974.907		19,00
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	746.901	592.347	26,09	3.110.456	2.624.254	24,01	22,57
Mal ve Hizmetlerden Alınan Diğer V.	1.011.464	917.296	10,27	4.446.727	3.946.493	22,75	23,24
Uluslararası Ticaret ve Muamele Al. Ver.	6.264.798	5.573.250	12,41	32.053.232	27.551.053	19,54	20,23
Gümrük Vergileri	578.257	404.627	42,91	2.375.876	2.080.931	24,34	19,44
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	5.675.891	5.159.400	10,01	29.583.000	25.425.510	19,19	20,29
Diğer Ticaret Gelirleri	10.650	9.223	15,47	94.356	44.612	11,29	20,67
Damga Vergisi	880.954	734.255	19,98	3.638.443	3.148.720	24,21	23,32
Harçlar	1.135.542	854.801	32,84	4.594.000	3.952.188	24,72	21,63
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Diğer Vergiler	13.149	285.199	-95,39	56.887	144.435	23,11	197,46
II-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.779.561	1.662.696	7,03	7.817.781	7.529.949	22,76	22,08
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	604.065	227.537	165,48	1.322.827	1.115.010	45,66	20,41
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	551.410	656.287	-15,98	3.593.637	3.626.959	15,34	18,09
Kurumlar Karları	335.551	548.192	-38,79	2.199.829	1.728.806	15,25	31,71
Kira Gelirleri	174.301	133.692	30,38	701.488	641.702	24,85	20,83
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	114.234	96.988	17,78	0	417.472	0	23,23
III-Alınan Bağışlar ve Yardımlar İle Özel Gelirler	207.386	121.353	70,89	480.118	416.509	43,19	29,14
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	12.472	7	7	7.137	3.658	174,75	0,19
Özel Gelirler	194.914	121.346	60,63	472.981	412.851	41,21	29,39
IV-Faizler, Paylar ve Cezalar	3.986.033	4.657.802	-14,42	14.443.470	19.358.281	27,60	24,06
Faiz Gelirleri	822.301	1.162.182	-29,25	2.089.136	5.146.021	39,36	22,58
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	1.276.323	1.262.295	1,11	6.031.412	6.278.944	21,16	20,10
Devlet Payları	42.013	38.796	8,29	247.333	198.088	16,99	19,59
Genel Bütçeli Kurumlar Ait Paylar	1.234.310	1.223.499	0,88	5.784.079	6.080.856	21,34	20,12
Para Cezaları	1.069.460	517.551	106,64	3.129.396	4.360.565	34,17	11,87
Yargı Para Cezaları	37.709	21.653	74,15	115.396	112.067	32,68	19,32
Adli Para Cezaları	143.592	98.804	45,33	395.556	398.617	36,30	24,79
Vergi Cezaları	859.634	361.147	138,03	2.117.578	3.506.489	40,60	10,30
Diğer Para Cezaları	28.525	35.947	-20,65	500.866	343.392	5,70	10,47
Diğer Çeşitli Gelirler	817.949	1.715.774	-52,33	3.193.526	3.572.751	25,61	48,02
V-Sermaye Gelirleri	5.881.505	95.424	6.063,55	2.565.816	1.841.105	229,23	5,18
Taşınmaz Satış Gelirleri	43.905	92.877	-52,73	413.659	313.337	10,61	29,64
Taşınır Satış Gelirleri	-4.371	833	-624,73	5.157	8.787	-84,76	9,48
Diğer Sermaye Satış Gelirleri	5.841.971	1.714	2.147.000	1.518.981	272.10	0,11	
Özel Bütçeli İdarelerin Gelirleri	614.543	475.111	29,35	3.263.692	3.291.509	18,83	14,43
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	61.771	61.768	0,00	1.435.179	1.397.653	4,30	4,42

Ek Tablo 4. 2007 Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre % Da ılımı (Mart Sonu)

4 a)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	5,5	0,6	2,3	72,3	18,6	0,1	0,4	0,3	100
Savunma Hizmetleri	68,1	7,7	24,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	100
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	78,1	8,0	13,8	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	100
Ekonomik ler ve Hizmetler	18,7	2,8	5,3	0,0	35,6	25,3	0,6	11,7	100
Çevre Koruma Hizmetleri	79,2	10,8	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,5	0,1	0,2	0,0	51,1	4,3	43,8	0,0	100
Sa ılık Hizmetleri	45,4	6,7	45,7	0,0	0,2	2,0	0,0	0,0	100
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	65,2	9,1	14,3	0,0	9,2	2,2	0,0	0,0	100
E ğitim Hizmetleri	69,9	9,4	8,2	0,0	3,7	2,8	0,1	6,0	100
Sosyal Gv.ve Sosyal Yardımlar	0,6	0,1	0,7	0,0	98,7	0,0	0,0	0,0	100

4 b)

	Personel Gid.	SGK Prim Öd.	Mal ve Hiz. Al.	Faiz Harc.	Cari Trans.	Sermaye Gid.	Sermaye Trans.	Borç Verme	
Genel Kamu Hizmetleri	10,9	9,3	14,4	100,0	27,6	1,1	21,2	7,5	
Savunma Hizmetleri	11,5	10,4	13,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	18,3	14,9	10,4	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	
Ekonomik ler ve Hizmetler	6,4	7,6	5,8	0,0	9,2	77,3	4,9	52,2	
Çevre Koruma Hizmetleri	0,2	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	2,5	73,1	0,0	
Sa ılık Hizmetleri	11,6	13,7	37,7	0,0	0,0	4,4	0,0	0,0	
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	4,0	4,5	2,8	0,0	0,4	1,2	0,0	0,0	
E ğitim Hizmetleri	36,5	38,9	13,8	0,0	1,5	13,2	0,8	40,3	
Sosyal Gv.ve Sosyal Yardımlar	0,4	0,5	1,7	0,0	58,7	0,0	0,0	0,0	
TOPLAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Ek Tablo 5. Genel Bütçe Finansmanı (Mart Sonu)

	Ocak	Şubat	Mart
FAİZ DIŞI DENGESİ	1.062.507	3.908.486	12.451.827
BÜTÇE DENGESİ	-5.958.349	-8.079.299	-3.514.963
BÜTÇE EMANETLERİ	-1.449.607	-790.150	-835.033
DİŐER EMANETLER	91.079	57.775	-834.200
AVANSLAR			

Ek Tablo 6. Merkezi Yönetim Borç Stokunun Kompozisyonu
(Mart Sonu)

(milyon YTL)	Merkezi Yönetim Borç Stoku (2006 Sonu)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Ocak 2007)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Şubat 2007)	%	Merkezi Yönetim Borç Stoku (Mart 2007)	%
İç Borç Stokunun Yapısı	251.470	100,0	257.349	100,0	263.165	100,0	263.723	100,0
<i>Kayıdında Elinde Tutanlar Açısından</i>	251.470	100,0	257.349	100,0	263.165	100,0	263.723	100,0
Kamuya	71.410	28,4	71.724	27,9	73.444	27,9	73.521	27,9
Piyasaya	180.060	71,6	185.625	72,1	189.721	72,1	190.202	72,1
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	251.470	100,0	257.349	100,0	263.166	100,0	263.724	100,0
Sabit Faizliler	121.053	48,1	127.558	49,6	129.732	49,3	128.805	48,8
Değişken Faizliler	130.417	51,9	129.791	50,4	133.434	50,7	134.919	51,2
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	251.470	100,0	257.350	100,0	263.165	100,0	263.723	100,0
Türk Lirası Cinsinden	216.800	86,2	219.577	85,3	226.051	85,9	228.215	86,5
Döviz Cinsinden	32.989	13,1	36.031	14,0	35.383	13,4	33.781	12,8
Döviz Endeksli TL	1.681	0,7	1.742	0,7	1.731	0,7	1.727	0,7
Dış Borç Stokunun Yapısı	93.573	100,0	95.256	100,0	94.721	100,0	93.893	100,0
<i>Faiz Yapısı açısından</i>	93.573	100,0	95.256	100,0	94.721	100,0	93.893	100,0
Sabit Faizliler	65.113	69,6	66.824	70,2	69.003	72,8	68.551	73,0
Değişken Faizliler	28.460	30,4	28.432	29,8	25.718	27,2	25.342	27,0
Toplam Borç Stokunun Yapısı	345.043	100,0	352.605	100,0	357.886	100,0	357.616	100,0
<i>Kayıdında Elinde Tutanlar Açısından</i>								
Kamuya	71.410	20,7	71.724	20,3	73.444	20,5	73.521	20,6
Piyasaya (1)	273.633	79,3	280.881	79,7	284.442	79,5	284.095	79,4
<i>Faiz Yapısı Açısından</i>	345.043	100,0	352.605	100,0	357.887	100,0	357.616	100,0
Sabit Faizliler	186.166	54,0	194.382	55,1	198.735	55,5	197.355	55,2
Değişken Faizliler	158.877	46,0	158.223	44,9	159.152	44,5	160.261	44,8
<i>Döviz Kompozisyonu açısından</i>	345.043	100,0	352.606	100,0	357.885	100,0	357.616	100,0
Türk Lirası Cinsinden	216.800	62,8	219.577	62,3	226.051	63,2	228.215	63,8
Döviz Cinsinden	126.562	36,7	131.287	37,2	130.103	36,4	127.674	35,7
Döviz Endeksli TL	1.681	0,5	1.742	0,5	1.731	0,5	1.727	0,5
İç Borç Stokunun Ortalama Vadesi (Ay)	24		23,9		23,9		24,9	
Çıkarılanların Ortalama Vadesi (Ay)	27,5		24,1		44,9		42,8	
İç Borç Stokunun Ortalama Faiz Oranı % (2)	21,47		20,36		18,85		19,81	

(1) Dış Borç Stokunun tamamının piyasaya olduğu varsayılmıştır.

(2) Skontolu satışlar

Kaynak: www.hazine.gov.tr